

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések, budapesti napló. Gorove „Nemzetiség“ című pol röpiratának ismertetése, játékszini krónika. Gyepkönyv pesti ref. paplakügyi tánczvisgás; Kisfaludy társaság; pesti vizgyógyintézet; Pestmegye: nov. közgyűlés eredménye; Vas megye: határozat a gyógy-szertári kezelés ügyében; Jankovics Izidor hazafi tette 's egyebek szép törekvései, f. őri vásárjutalmak különféle marhafajokra: 's a t.; Szerémszék: tisztújítási eredmény; szászkveti utasítás; jóslat az erdélyi országgyűlésről 's országgyűlési közlemények Erdélyből t. hat. kir. biztos Jósika János gyűlésnyitó beszédével; az ugodi fürdői részvényes társaság ügye; változások a os kir. hadseregénél; ipar- 's tőzsérügy: 's a t.) Spanyolország (kormánynyilatkozat Krisztina özvegy királyné ellen. 's a t.) Anglia (a királyné és koronahg egészségesekek; közbocsánathirdetés a politikai foglyoknak; 's a t.) Franciaország (a szabadalmú sajtó gáncsa St. Aulaire gr. ellen; 's a t. Külföldi elegyhir. —

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. kir. Fels. S ü t ő József győri káptalanbeli örkanonokot zámi vagy námi czimzetes apáttá, S z a l a y Ágoston magyar kir. udv. kancellariai fizetési gyakornokot számfelveti, A l m á s y Vincze ugyanottani fogalmazó-gyakornokot pedig tiszteletbeli fogalmazókká méltóztatott legkegy. kinevezni, 's A p p e l József pesti választott polg. kisebb arany érdempénzzel, szalagos-tul, feldiszíteni.

A' nm. m. kir. udv. Kamra a' lipesi bánya kamrai uroalomban megürült ispán - hivatalra L i p t á k András besztercebányai ispánt helyezé 's helyébe W e i t e r s c h ü t z József kam. gazdasági gyakornokot alkalmazá.

Budapesti napló. (Nemzetiség Jelenünk szempontjából) Gorove István lelkes fiatal hazánkfia érdekes munkáskája honi jövő nagyságunk magasztos eszméje körül forog, mi, szerinte alkotványunk reformjával karöltve haladó nemzetiségünk terjedésén alapul; mert személyünket 's vagyónkat, így szól, alkotványunk, ezt pedig nemzetiségünk biztosítandja; az első által erősek és gazdagok, együttvéve boldogak és nagyok leendünk. A' reform érdekében az alkotványos osztályzatot, a' nemest, polgárt 's köznépet, és a' nemzeti gazdaságot, a' földmivest, műiparúzóit és kereskedőt vizsgálja írónk, a' nemzetiségre nézve a' németet, szlávot és oláhot tekinti, végül a' zsidó-emancipációt 's horvátokat érdeklí. A' munka inkább elméletileg szép, mint gyakorlatban létesíthető tartalma, nem annyira hideg megfontolásra mint észre számító, de még is kezeskedik, hogy szerzőnk, tudomány érdekében is méltó utódja leend nagy-érdemű atyjának, díszé a' hazareményi sarjadéknak, gyönyöre a' honleány-anyának, ki lelkes magzatában bus örömmel talál kárpótlást saját 's a' nemzet vesztéséért. Sok, sok derék anyának ohajtók illy magasztos örömelevet. Legyen szabad most, a' szóbeli munka némely helyeit mutatványul idéznem. Előadván szerző, 'Nemesség' alatti fejezetében, miszerint ingatlan birtok nyujt tulajdonosának szilárd 's nagy erőt és állandó hatalmat; megemlítvén, hogy a' nemesség midőn e' nagy földterületet maga közt felosztá 's intézvényei által a' föld-birtok jogát saját számára szorítá, hatalmat 's erőt biztosított magának, mellynek használatára az alkotvány — minek municipalitásunk fő életere — legtágasb kört nyitott. A' birtokképeség kiterjesztéséről a' 23dik lapon így szól: Leghatalmasb factorát a' nemzeti erőnek a' földtulajdonban látók, és láttuk: hogy e' földtulajdon csupán a' nemességre van szorítva. Ezek után a' következtéseket vonjuk: innen, hogy a' jószágérték nincs a' lehető magas fokon; innen, hogy a' földek nincsenek mindig szorgalmas, még kevésbbé vagyonos kezekben; innen, hogy annyi millióbecsű termék, annyi millió tápláléka vesz el évenként; és innen főleg a' hitelhiány, és ismét ebből, hogy annyi földeink egészen műveletlen hevernek 's még többek félig művelten vannak, mindezekből pedig az évenkénti nagy vesztés és vagyontalanságunk. És ezek után felkiáltunk: általános reform! melly a' földtulajdon zárait mindenki számára megnyissa — birtokképeség mindenkinek! ez fogja vagyonságunkat, gazdagulásunkat óriási karokkal emelni. De, uraim, e' tekintetnek kizárólag határozni nem szabad; nem pillanatnyi gazdagulás, de biztosított jövő, nemcsak vagyon, és gazdaság, de nemzeti lét, nagyság és boldogság vezessenek. Nálunk más iparágok hasonló kedvezésekkel nem bírnak, tegyük ezt hozzáférhetővé mindenkinek, és minden erő és minden elem ide szívárgand; és ez nem vonandja-e maga után gyöngülését a' magyar elemnek, melly, mint láttuk, főerejét a' földtulajdonban találja? nem történeünk-e, hogy ez iparforrás is idegen elemek lependik el? 's mi hatással a' nemzetiségre? Mi történt eddigelő e' tekintetben? ki részese lön e' földnek, az a' magyar elemet is elfogadta; mert e' jótétemény a' nemesség körén belül helyeztetvén, csak kevésnek jutott osztályul 's így a' csekély erőnek föl kelle olvadni a' nagyobbban. De e' szám így egyszerre a' legnagyobb, a' mostanit sokkal felülmuló leend — 's ekkor lesz e' elég erős magyar nemzetiségünk magába olvasztani ezt? nem valóbbszinű é, hogy régibb elemeket szerte terjedő sajátaikkal felfogni képes nem leend? De azt gondoljuk ezekre: földünkhöz most jogok vannak kötve: e' jogokhoz a' nemesség köztén juthatni, semmitsük meg a' közt 's a' jogokat alapítsuk a' földbe, és e' jogok birandnak az erővel: felolvaszthatni az idegen elemeket. Igaz, a' birtokképeség megállapítása csak úgy történhetik; de akkor e' jogosságnak, különösen a' politikainak alapja, hogy áll hazánkban? jogosságot nyujt a' születés, jogosságot nyujt a' birtok; és mi meghagyjuk mind e' kettőt egymás mellett — mit tevének ekkor? politikai jogosságra házi függetlenség szükség; és mi megszorított a' vagyontalan, a' függő jogosak számát, és eszközt nyujtunk a' vagyonnak, a' pénznek: kézbe ragadni a' hatalmat, és megdöntve a' születési — aristocriatiát, teremtők a' vagyon-aristocriatiát; és kicsavartuk a' hatalmat kezzeiből a' nemesség középosztályának, annak, melly háza csendes tüzhelyen loggondosabban őrizi a' hon-a' szabadság és még inkább a' nemzetiség iránti szerelmet; és eljön a' nap, fáradoalmi után felmelegülni a' csendes lángok mellett, és öszszgyűjti gyermekeit és ezek kebelébe is elhat a' meleg; a' nemzetiség pedig ez által él, ez által hal. — Az új osztályból hiányzani fog a' hasonló ragaszkodás a' hon és még inkább a' nemzetiség iránt, mert ez sem házi, sem historiai emlékekkel nem birand. És minden jogot, például a' hivatal-képességet is átru-

háztuk e' a' földre, 's általa az új osztályra? ha igen: ekkor az osztály, mellyben a' teljes jogosság gyökerezik, meggyengüle 's vele a' politikai hatalom, mellyet alkot, — 's még milly anomaliák történnek ekkor! kün a' földeken teljes egyenlőség, ben a' városokban jogtalan testület: a' polgárság; kün szerezhet bárki birtokot, 's így jogokat, és e' szörnyű nagy számmikép fog majd fejenként személyenekinti szavazatadásával kormányozni megyét — ez minden kormányzatot megsemmisíté. De majd megalapítjuk a' képviselőket is! Elvesztők az eszközt, melly a' municipalitási jogok gyakorlatánál, élvezeténél fogva üdvösen hatadott nemzetiségünkre. És megalapítunk majd jogalapul bizonyos holdakat 100 — 50 holdat például: ekkor hazánkban sok százezret fosztánk meg a' jogtól; ki nem látja itt a' komoly képeket elővonulni; és megfosztók a' százezreket, kikben nemzetiségünk nem csekély ereje nyugszik, hogy százaknak adjuk által. De ezek engem célomtól igen elvezetnének: én a' birhatási képességet nemzetiségünk kérdésével akarám csak szembe állítani; különös értekezést, terjedelmesbet ennél, kívánna még e' tárgy; röviden azonban azt jegyzem meg, hogy a' birtokképeség a' jelen viszonyok között jogalapváltoztatást, ez pedig töménytelen politikai bonyolulást, vonna maga után. Hogy az nemzetiségünk ügyét játékra tenné; megfosztaná a' támaszponttól, melly a' municipalitásokban alapszik; a' sok felolululó elemet vagy örök harcra ingerelné egymás ellen, vagy tulsulyt adna egyiknek, de felolvasztani nem bírná a' másikat: mind kettő által a' nemzeti egység hiányának vészes eredményt idézné elő. Mindezek azonban a' birtokképeség jelenkorát illetik, mert el fog jönni ennek is ideje, és ez idő az leend, midőn megelőző reformok által más politikai elemek is fognak keletkezni; midőn a' nemzetiség ihletével minden kebel eltelenedik; érthetőbben: midőn nemzetiségünk sajátta lett azoknál, kik most ez előjogos tért meglepnék. Azért ez olly ága a' reformnak, mellyet föl kell függesztenünk addig, míg az idegen elemek megmagyarosítása elhatározatlik; addig, míg j ó t é k o n y s á g á h o z szövetkezett relativ ártalma a' n e m z e t i h é v által elpárologtatik. 'st. b. A' köznépi ügyében a' megváltást érintve ez véleménye: E' sok milliónak sorsa nem maradhat többé így; azt már törvényink is hirdetik, — elhatároztuk, hogy urától tartozásit örökre megválthassa: most nyujtsunk módokat, eszközöket ennek elérésére. Bizonyos számú évek jövedelmei szerint meghatározzuk a' megváltási összeget. Nemzeti hiteltárt állítunk és a' megváltásra pénzt nyujtandunk. De tudhatjuk előre, hogy a' kamatfizetés terhesb leend, mint magok az urbéri terhek. Azonban milly jótéthez juthatunk teher nélkül? vajjon e' hont megszerezni, nem vérbe került — megtartani, nem abba? vajjon maga az, hogy a' jobb-ágyok sorsát javítani megindulánk, nem onnan veszi erejét, hogy ezek vérzenek érte, ezek hordják a' terheket? Néhány évi teher az örökségbe kiható jobblé-ért rettentésen vissza. Hol az urbéri megváltás nem így történt, ott milliók nyugalma dulatott fel 's viharos harcokba kevertetett a' nép. Ezt mi nem akarjuk, nem akarhatjuk. — Elhatározzuk tehát: hogy földesur tartozzék jobbjágyát az évi terhektől fölmenteni; de vigyázzunk, hogy midőn meghatározzuk a' kulcsot, a' boldogító szabály-institutio palástja alá magunk hasznát ne rejtjük el, 's hogy akkor, midőn polgári kötelességünk legszebbikét teljesítjük, nagylelkűségünk, áldozat készségünk kárpótlást ne keressen magának a' kulcsban. — Ne felejtjük, hogy mi csekély hasznat nyujt az urbéri napszám, milly hitvány a' tized, mennyi nehézségű a' pénzbeszedés: ezek lettdolog szerint így állanak; ezt ez alakban jobbá nem tehetjük. Mind ezt a' számolatba így kell bevezetnünk — 's ekkor vegyük hozzá, hogy hazánk javára mindnyájunknak járulni kell 's ez elv vonassék ki az előbbi összegből 's így alakuljon a' megváltási kulcs. Kisebb leend, mint képzelők; de megcsalattatánk é valósággal? tegyük mellünkre kezünket, vegyünk tollat, számítsunk, 's ha fősvények nem vagyunk: férfias tiszta megeléglést fogunk találni. (Vége köv.) — Játékszini krónika: nov. 19kén „Legjobb az egyenesút“ vigj. 1 felv., és „Molnár“ tánczj. 1 felv.; 20kán „Alvajáró“ dalj. 2 felv.; 21kén „Kalapos és harisnyatakács“ bohózat 2 felv.; 22kén Joob dalszínész javára bérszünettel „Portici néma dalj. 5 felv.; Grillné a' pesti német sziháztól a' néma Fenella szerepében mint vendég lépett föl; 23kán „Kor-szellem“ vigj. 4 felv.; 24kén „Sakkép“ vigj. 4 felv.; 25kén „Norma“ dalj. 2 felv.; Lendvayné beteg. Laborfalvi Róza, Fáucsy és Lendvay szabadsággal utaztak el. Illy jeles egyedek egyszerre-nélkülözése az intézetnek minden esetre ártalmas. Varga Soma. —

A' honi gazdasági- egyesület állattenyésztési osztályának ez évi munkálkodásáról szóló jelentést tárgyazó *Gyepkönyv* sajtó alól már kikerülvén: kéretnek az illető t. cz. részvényesek, miszerint annak a' nemzeti Casinóban leendő átvétele iránt intézkedni méltóztatassanak. —

A' nov. 14kén tartatott ref. paplaki tánczvisgalm' tiszta jövedelme 634 fr. és 44 kr. pengő pénzben, azon 16 nyereségi díszes darabon kívül, melly későbbi beérkezés miatt, az egyházi előjáróság rendelkezése alá fenmaradt. A' pesti ref. egyház hálás köszönetét nyilvánítja, mind azon nemes keblű hölgyek és férjfiak iránt, kik a' mulatozási vállalatot áldozataikkal és fáradozásaikkal gyámolítani kegyeskedének.

Kisfaludy- Társaság. — I. Az 1842re kitűzött köv. aesthetikai kérdésre: „Mit értünk nemzetiség és népiesség alatt a' költészetben?“

's különösen a magyar költészetre mennyi és mily befolyást gyakorlott a nemzeti és népi elem? nov. 20-ig, mint a beküldés határidője 4 pályamunka érkezett köv. jelszavakkal: 1) Minden nemzet, mely elmúlt kora emlékezetét semmivé teszi, vagy semmivé lenni hagyja, saját nemzeti életét gyilkolja meg. (Kölsey.) 2.) Ki ihletést érez, ragadjon lantot; egy nemzet kezd figyelmű dalára, énekeljen. (Császár.) 3.) Fussunk! ha nem lesz is miénk a pályakoszorú: futván erősödünk 4) Még a dal határtalan országában is legyen hazafi a költő. II. A' Kisfaludy-Társaság által 1842-re küldött köv. költői feladásra: „Kiváncsodik egy, népi életünk valamely oldalát tárgyozó satira, kötött beszédben.” nov. 20-ig mint határidőig 20 pályamunka érkezett, köv. jelszavakkal: 1) Divatkörök. Ugy fussatok, hogy a jutalmat elnyerhessétek. (I. Kor. IX. 24.) 2.) Quid ridet? de te fabula narratur. (Horat.) 3.) Hiúság. Hová, háová kardos vitézek 'st.b. (Garay.) 4.) La satire, dit on, est un métier funeste 'st.b. (Boileau.) 5.) Quali sūt quisque parente natus, dum ingenuus (Horatius.) 6.) Az indítványok. Csipni nevetre szabad. (Kazinczy.) 7.) Emlékbeszéd. Benedictus dominus Deus Israel 'st.b.) 8.) Satira az ujtás, különösen a nyelvujtás ellenségeihez. Risum teneatis amici. (Horatius 9.) Gúnyfi. A' susarlónak beszédi hűzelkedők 'st.b.) (Salamon Péld. 18. 8.) 10.) Két vándor. Terno! Bakara. 11.) Az állatok restaurációjok. Önérdékid felejtve dolgozz a közhaszonra. 12.) Szerelmi vallomás. Rómában és Rómán kívül 'st.b. (Kazinczy.) 13.) Madárgyűlés. Risum teneatis amici. 14.) Ébredj nép 's avass. 15.) Sasok követői a naphoz. Neque enim propiora 'st.b.) (Ovidius.) 16.) Gál profétziája. Et illi non admiserunt 's t. b. (Joan. 17. 18.) 17.) Ugy akarad, 's örömet jövök én a gyűlésbe csalással. 18.) Lakomák. Difficile est satiram non scribere. 19.) Vexat censura columbas 20.) Zenekórság. Gondot ki ne felejtene 'st.b. — A' jellegű levelek, a jelenlevő tagok pecséteivel lezárva, a titoknoknál őriztetnek, a pályamunkák pedig bírálat végett, az e' végre választott tagoknak adattak ki. Bírálokul választottak az aesthetikai pályakérdéshez: Schedel Ferencz, Szemere Pál és Szontagh Gusztáv; a satirához: Bajza József, b. Eötvös József, Székács József, Tóth Lőrincz, és Vörösmarty Mihály. — Az eredmény 1842-iki febr. 6-án, a Kisfaludy-Társaság közülésében fog közre tétetni. Pesten a' Kisfaludy-Társaság üléséből, nov. 23-án 1841. Tóth Lőrincz. m. k. titoknok. —

A' vizgyógy-intézet, mely Pesten városliget tőszomszédságában Oláh Elek féle telken 1840-ki nyáron állított fel, a' Graefenbergben 's más helyeken több időig tartózkodott Ivanovics Endre orv. dr. felügyelése alatt áll. F. 1841. évben a' jegyzőkönyv bizonyítása szerint mintegy 40 vendég fordult meg benne, ezek többnyire gyógyultan távoztak, javulatlan csak egy, az is az itten töltött idő rövidsége miatt; gyógyíthatatlan egyedek nem vállaltattak el. A' gyógyítás graefenbergi elvek szerint történt, ott pedig hol a' viz alkalmazásától várható nedvtisztítás, edzés 's erőgerjesztés az egészség visszaállítására elégtelen volt, nehogy gyógyíthatandók az intézetben sok időt tölteni kénytelenítesenek, gyógyszeres is használtattak. Nov. 8-óta a' gyógyítás Pesten a' városban történik, de jövő évi mart. elejétől kezdve ismét a' városligeti intézetben fog folytatatni, azért a' jöni akarók ez időtől fogva bármi nagy számmal felfogadtathatnak, mert nemcsak az eddigi 20 szobából álló épület, de a' ligeti tó közepén Walthier urak általították szép kastély is készen állandó vendégek elfogadása, 's mulattatására, hol számos szoba a' legregényesb kilitással, 26 telen friss tejével, zsendicével 's hol kiváncsodik, szobába ereszhető telen-párával kínálkozik a' gyógyulás elősegítésére, mi által az intézet hatása tetemesen tágul, mertig a' sorvadók és mellbetegek is, ha még organicus bajban nem sanyalódnak, el fognak fogadtathatni. — A' göröcsökben bármi nevezetűek legyenek azok, ide értvén az organ. hiány nélküli esőbajt is, és fekélyekben szenvedők, a' rákot sem vevén ki, felvállaltatnak ugyan gyógyításba — mint ezt az intéző orvos 1839 végén kezdett utazásai előtt egymásután 4 évig cselekedte — de egészen elkülönült helyen, hogy ezek más vendégekkel érintkezésbe soha sem jöven minden tartózkodás nélkül lehessenek. Jövőre is, ugymint eddig, kiki ha lehet saját kezével irandja, a' jegyzőkönyvbe ide hozott baját, orvosoltatása sikerét, 's ha ellenére nincs a' nevét is; ágyneműt kiki hozand magával 's e' közt legalább 4 lepedőt; a' többi feltételek és szabályok mindenkiel azonnal a' felvétel után fognak közöltetni. — Megjegyzésre méltó még, hogy az intézet megalapítására, kettő a' vendégek közül, u. m. A. J. és K. A. urak mindegyik három darab aranyat adtak, melyek gyümölcsözés végett a' megyei takarékpénztárba tétettek be. — A' bérmentes levéláttal, vagy személyesen jelentkezők elfogadtatnak Pesten Sebestyén piac 286 szám második emeletben az intéző orvosnak lakán 2 — 4 délután. — cs.

T. Pestmegye mult és jelen héti közgyűlésén köv. nevezetű tárgyak fordultak elő: Jelentése a' megyeház-építésben 's tisztii lakok elosztásában munkálkodott küldöttségnek, mely alkalommal az ideigleni fogházjavítási terv kidolgozása küldöttségre bízott. — Bankó-czédula hamisító 's megszökött ns Szabó Lászlónak a' m. kir. h. t. rendelete következtében elfogatása határozottatott. — Libay remekműve megvétele iránti fölszólítása Zólyom megyének pártoltatására nem talált. — A' m. kir. h. t. egy intézvénye által a' Rdeknek tudomásul adatték, hogy a' f. é. május 7. Pesten történt katonai kihágás következtében Rothkirch b. ezredbeli Angelo nevű hadnagy, vétke miatt, tisztii rangjától megfosztatott. — Csanádmegye levele, melyben a' mézarszéki jog eltörlesztése indítványoztatik, nem pártoltatott annál inkább, mivel ott semmi kármentesítésről sincsen említés. — Fejérmegye fölszólítása következtében M. L. ellen a' megnevezett tanuk kívánt kihallgatása rendeltetik. — A' sopronyi levél a' dunai hajózás tárgyában, mint a' fölsőleg papijóságok köznevelésre fordítatásukat javasoló borsodi levél az országgyűlési tárgyakkal foglaltatott küldöttségre utasítottatott. — Ns Temes és Szathmármegye leveleire a' Részek visszacsatoltatása végett a' megye Rendei ő fölségéhez fölirnak. — Zólyom megye jelentése a' vegyesház-

ságok ügyében, miszerint az kénytelennek jelenté magát úgy rendelkezni, hogy ott, hol a' kath. fél megáldani a' vegyesházasságot nem akarja, azt protestans pap áldja meg, pártoltatásra lett, miért is Pestmegye Rendei az előadott eseménybeli törvénytelen lépések újabb káros következtéseit látván újabb fölírás rendelték. — Szönyegre kerülvén a' hus-árszabás kérdése, a' hus ára Budapesten 15, transennalis helyeken 14, falukon 13 v. kiban állapítottatott meg, a' budai tanács és polgárságnak a' bécsi husárlási rendszert ajánló 's egyszersmind a' husmérésre szabad concurrentiát kívánó nyilatkozása pedig küldöttségre bízott. A' bünvádi eljárás szabályoztatása került vitatás alá, mennyiben t. i. ezen javítás a' létező törvények korláti közt hatóságilag elintézhető, a' fenyítő törvénykönyv 's eljárás országosan eszközendő létesíthetősége is, a' vitatás élénk 's egy félreértési kellemetlenség mellett is igen érdekes vala, eddig végeztetett: 1) A' büntető törvényszék a' polgáritól ezentul bírói személyzetére nézve is különítessék el. 2) A' büntető törvényszék választandó bírái minden héten legalább egyszer összeüljen kötelesek. 3) A' törvényszékeknek kisebb nagyobb mértékben gyakorlatilag is fentartott nyilványsága törvényes lábra állíttassék vissza. 4) Azon bünvádi esetekben, melyek nem rendes pörrel, hanem csak rövid uton szoktak elintéztetni 's három évi fogságnál kevesebbel rovatnak meg, a' vádlottnak vagy a' tisztii ügyészi karból vagy az erre ajánkozandó 's esküvel köteleztetendő ügyvédek lajstromából szabadon választandó pártfogója előszóval védelmezze őt 's e' végből tartandó nyilvános tvényszékre különös teremet adand a' ns megye a' közönség számára 's különöst itéleltozás végett az ügy megvitatása után félrevonulandó bírákéra. — A' Duna bal partii vasut tárgyában kiküldött választmány beadott véleményére, a' fontos tárgy létesítése végett felírás 's körlevél rendeltetett a' többi tvényhatóságokhoz.

Vasmege nov. 2-dikán kezdett évnegyedes közgyűlését ma (13-ikban) vegzte. Első tárgya a' törvényszéki táblabírák egy esztendőre választatása volt. A' régi Hellász szabad nemtőjét képzeltük teremünkben feltámadni, midőn a' komoly férfiakat írószerrel kezőkben a' bizalmok sugalta 20 nevet a' nálok levő fehér lapra titkon jelölgetni szemléltük. A' titkos szavazatok választmányok adattak be, 's egy délelőtt a' polgári törvényszékhez 4 rendes, 4 helyettes, a' fenyítő törvényszékhez 6 rendes, 6 helyettes, összesen 20 ülő minden zaj, lármás csábítás nélkül meg lett választva. A' jegyzői hivatal, bár táblabírással díszeskedjék is, a' törvényszéken szavazattal nem bírand. Másnap Tóth Sándor szolgabíró a' KK. és RR. közohajtásával bátorsági fő biztosnak kiáltott ki olly hozzáadással: hogy a' főispáni hivatal (ha majd betöltve lesz) kéressék meg főbírói czimmeli díszesítésére. Helyébe Takács Lajos esküdt szolgabírónak, Bárdosy László tiszteletbeli jegyző esküdtnek, Hollán Adolf orvostanár eddigi főbész második orvosnak, Bertalanfy Ignác foglár-örmeister hadnagynak általános felkiáltással, Hinrichs Vilmos főbésznek szavazati többséggel választott. Az előforduló többi tárgy közt legérdekesb volt az E. K. gr. ügyében érkezett 's a' magyarnyelv 's iskolák pártolására megyeileg ajánlott kivétési mennyiség iránt a' tisztii ügyész által indított pert megsemmisítő királyi parancs, mint már röviden érintők. E. gr. azt vitatja, hogy ő ezen ajánlásban nem egyezett meg, sőt még azon gyűlés utolsó napján ellenmondást is adott be. Az mindazáltal való, hogy mely napon az ajánlási végzés hozott, ellenmondás nem történt. A' ezélszent 's a' köz nemesség a' rá esendőséget majd általjában be is fizette: már, mint mondják, a' ns gr. ezen megtagadását nem hona iránti hanyagságból, hanem többekkel együtt azon elvből tette, nehogy országgyűlésen kívül a' hazafiakra bármily szín alatt adó rovathassék. Ezek után a' szolgabírák az adó tárgyában évnegyedenként bekívántatni szokott tudósításukat adták be, melyek a' legnagyobb szigorúsággal latoltattak meg, de az árvák ügyébeni tudósítások kivánnivalót sokat hagytak még, azonban a' mostani rendszer mellett nem is lesz, nem is lehet ez másképp, midőn minden személyválogatás nélkül árvát 's félárvát, kinek t. i. még egyik szülője él is, a' szolgabírónak bejelenteni 's vagyonát összeírni kötelessége levén, alig van ház, hol nem volna felírni-való, 's mind e' mellett polgári, fenyítő, rendőrségi, mezei bíráskodási, országos 's magányos ügyek ugyanazon egyed vállalt nyomják.

Szombathely. Mult közlésem kiegészítésül szolgáljanak a' következők. Meggyűlésink tárgyaihoz nem sok érdekest fűzhetek: egy adózónak a' körmendi urodaiom részéről tized-szedéskor rajta elkövetett physikai erőszakoskodás iránt tett panasza, 's elégtételt sürgető kérelme következtében a' tény megvizsgálására választmány neveztetett; Bárdosy L. fő-adószedő urnak az adózó nép terhe könnyebbítésül az eddig 1 fr. 28 kr. adónak, a' pénztár fölősege mellett a' jövő évben 5 krral alászállítását tárgyzó indítványa elfogadtatott; továbbá egy helybeli pékmesterre bebizonyulván, miszerint az általa kibérlett püspöki malomhoz szükséges egyedeket a' czéh tudomása nélkül bizonyítványokkal ellátva, így nekik bizonyos esetekben mind egyesek, mind törvényhatóságok keresetei előljogtalanul menedék-utat eszközöl: minden illy alkalommal az egyedeknek netalan kérdéses ügyekben az érintett pékmesteren elégtétel vétetni rendeltetett; — a' születtek 's megholtak anyakönyvének minden év másodhónapján leendő megvizsgálása meghatározottatott; végre a' gyógyszerári kezelés érdekében kinevezett választmányok beadott véleménye némelly, jelenleg sajtó alatti módosításokkal elfogadtatott, miről tehát annak idejében Ennyit még pótlékul meggyűlésinkről, melyeket bár bizvást az érdekesek közé sorozhatunk, de ellenoldaltól nem mellőzhetni el a' tanácskozásink bélyegző hideg részvétlenséget, némelly uraknak annyi intés, kérelem daczára, 's a' legfontosb tárgyak szönyegre kerültek is szünetlen mormolását, az örökös zajgást, mely a' részvevők figyelmét is annyira eltéveszti, hogy csak ügyvel bajjal lehet e' vagy ama tárgyról a' zaj közepette tisztább fogalmakat halászni, mintha a' terem magányügyekről értekezések, vagy épen pajzán edelgések térhelye volna; 's még is, ha a' nyilvánosság látszínére hozzuk ezt vagy azt: kész egyik fiatal másika fölött a' pálezt eltörni! Fájdalommal említhetni némelly tisztviselőink hanyagságát is hivataljok körében, mert a' követelt 's beadott tisztii tudósítások

közt, nem véghó Gár emeltetvén vább pün dájín tartá mváros vá lasztmány 3, másodra legjobb tel és üsző bo kövzásárá egy pórni önérdékb méltánylat illy jutalma ra kedvező vendetes h k. k. Tótors könyveket alkalmazni minél b i gyobb tekü sikereshen ket a' hon teleni szerer chy család birtokosa; és szerzett landóul a' mert nem m lenek, de a magvát, me szavaimnál jait, melyly szép lelkét ményeiben

(Sze választó sz Első alispá Eduárd; fiz dubravai D Ferencz th. zapy Ferencz szedő Rogu Nagy Károl esküttek: r Mihály, alsz rás főszbir. Gazapy Káro biztosak Sty rencz, Vicz Lang Lajos Juriakovics Denk Feren Szegedy Mi Az egész tis

Jolse lekből áll, egyháznak evang. 's ka losságot ne gyűlésen a'

(Erdély mellyhez oll is olly szent 's még ha es országgyűlé zett országo lete alatt me lélek segítség mos főrangu napon. a' Kl mény Ferenc Hármás „élje Farkas felett. felolvastatott azon kir. hiv nem jelenhet ra szólítottat many az ülés léssel fogadt lenté, hogy a' tárnok Rhéde vári Farkas i pályes küldő tásán hja m rából kinevez zérlete alatt t 103 önm. 16k

közt, nem számítok rosszul, ha a 3: 1 arányt állítom-fel. — Jövő gyűlésünk véghő Gára tüzetvék-ki. — Felső-Ör megyénkben ő felségétől mvárosok sorába emeltetvén, minden szerdán egy héti 's évenként 4 u. m. böjt másod hetének, továbbá pünköszt után szinte második, végre Portiuncula 's Demeter hetek szerdáján tartandó közbásárra nyert szabadítékot. Említést érdemel hogy az érintett mváros vásárinak érdek-nevelésére a'járásb. szbiró elnöksége alatt itélendő választmány által mindenvásárján köv. jutalmakat osztand-ki: legszebbnek itélt 3. másodrangú 2, harmadrangú 1 ar.; legszebb csikó, legszebb párjámos ökör, legjobb tehén 2, e' nemü másodrangúak 1 ar.; ugyanezt az első rendű pár tulok, és üsző borju, a' másodikkal itéltek pedig 1 ezüst tallért nyerezendek. Első közbásárját mult tizedhő 27én tartá, élénket és pontosan rendeztetet, melyben egy pórnak pár ökre első rangú jutalomra méltattatott. Míg egy részről Felső-Ör önérdékében ez által reményünk szerint — nem rossz számítást tön: más részről méltánylással kell benne elismernünk egy szép szolgálatot a' köz iránt, mennyire illy jutalmak, mindannyi iparrugók körbeli állattenyésztőinkre nézve, napról napra kedvezőbb eredményt fognak előidézni. — Megyénk határszéléről igen örövendetes hírrel lephetem-meg a' hont. Mélt. daruvári J a n k o v i c h Izidor es. k. k. Tótországban helyezett urodalminak magyar eselédei számára magy. kézikönyveket küldte több példányban, hallik, hogy magy. káplánt is szándékozik alkalmazni oda, mi annál m a g a s z t o s b örömmel tölti-el kebleinket, minél b i z o n y o s b a k vagyunk a' felől: hogy a' köznép előtt legnagyobb tekintéllyel bíró pap egyedek, közte nemzetiségünk terjesztésében is leg-sikereseben munkálkodhatnának! Vegye a' derék férjfü nyilvános köszönetünket a' hon nevében! — Egy nemes lelket van szinte városunk közelében is tisztelni szerencsénk, 's ez a' polg. 's egyházi pályára olly nagy férjfiakat szült Zichy család egyik tagja: gr. Z i c h y Bódog, Surány 's Paty és több uradalom birtokosa; ki nősülése által, mint tudva van, tömérdek értéket szerze magának, és szerzett, bizton remélljük, a' hazának, minek egyik tanujele a' szándok: állandóul a' hazában lakni. Őt némelyek tán nem fogják kellő figyelemre méltatni, mert nem mutathatók fel tőle hazafiai éreneyeket, melyek még csirájokban rejlenek, de a' ki tudja: hogy nemes szív önként termi-meg előbb utóbb a' honfiaság magvát, mert hol egy álszínűtlen éreney honol, ott a' többi sem lehet idegen, — az szavaimnál nem marad közönyös. Eddig a' szederfák terjesztése foglalá-el gondjait, melyek továbbra felállítandó paplak és iskolák tervei körül forognak; 's ki szép lelkét közelről ismeri, mindezt csak esekély előzvényekül tudandja 's reményeiben csak nagy lehet! — ld —

(Szerémmege új tisztikara.) Nov. 23kán tartott Szerém vmgye tisztválasztó széke Bitto Albert udv. tan. 's főispán-helyettes ur elnöklete alatt. Első alispánná kikiáltatott Zsitvay József, második szavazati többséggel Cseh Eduárd; fizetéses táblabírák: Püspöky Mihály és Rogulics Demeter, főjegyző dubravai Dubravay János; tiszteletbeli főjegyző 's első aljegyző Krajcsovicz Ferencz tb., aljegyző Szalay Nikodém. tisz. Kovacsics József; főügyvéd Gazpaly Ferencz; alügyvéd Gvozdanovics János; tiszteletbeli Petrovics Pál; főadószedő Rogulics János; aladószedő Paracetics Márton; particularis adószedő Nagy Károly. Vukovári járás főszbirája Szalay Károly; alsz. Stoicsévics János; esküttek: rákóczi Paracetics Imre és Samphir Anasztáz. Illoki főbíró: Urbanecz Mihály, alsz. Marso Aloiz, esküttek: Novics György 's Mikovics Demeter. Iregijárási főszbir. Mladenovics Trifun, al, főbírói ranggal: Janeso István; esküttek Gazpaly Károly és Sánta István Rumán, Levéltárnok tb. Kovácsy Ignác. Csendbiztosak Stvrteczky József 's Jánochna Antal. Szalma-biztosak: Svagell Ferencz, Vicze Ferencz, Pregdits Pál 's Baics Demeter. Megyebeli földmérők Iső Lang Lajos, 2ik Jeroszlavszky Jenő, tiszteletbeli Baký János. Orvosok fő: Juriakovics Antal, 2dik Streim György, tiszteletbeli Juriakovics Erneszt és Denk Ferencz. Seborvosok: Enekes József, Kovács József, Vessely József, Szegedy Mihály, Gernáth János 's Pillinger Mihály. Várnagy Muics József. Az egész tisztválasztás 10 órátol kettőig egész esenddel juta véghez. P. M.

Jolsva nov. 2. A' jolsvai ág. ev. gyülekezet, mely mintegy 3500 lélekből áll, oct. 24kén gyűlést tartván, az Unio eszméje által lelkesülve, egyháznak Daróczy András reformátust választámeg, 's a' városban létező evang. 's kath. kórházak, ugy a' két vallásbeli iskolák egybe forrasztására biztosságot nevezett 's a' jegyzőkönyvnek hazai nyelven leendő vitelét, 's mindeu gyűlésen a' végzése meghitelesítettését rendelé meg. —

(Erdélyi országgyűlés kezdete.) Eljött végre az országgyűlés nagy napja, melyhez olly merész remények, olly honfias ohajtások 's még az aggodalomnak is olly szent nemei köttetvék, mely Erdély sorsának hosszu évekig iránytadand 's még ha csupa nemleg lépne is fel, legalább egy századnegyede kihatna. Az országgyűlést megelőzte napon (14kén) a' kir. főkormány, a' már begyülekezett országos tagok nagy száma és katonatiszti kar kir. biztos ő nmlga vezérlete alatt megjelentek a' r. kath. egyházban, hol nagy oltári áldozat és szentlélek segítségül hívása tartatott, jelen levén az erdélyi parancsnok ő nmlga számos főrangú katonatisztel. Az országgyűlés megnyitására ő fsgé által kitűzött napon. a' KK. és RR. díszes számmal begyüle után, országos elnök nm. b. Kemény Ferencz a' KK. és RRket mai Társalkodónkban látható beszéddel üdvözlé. Hármaz „éljen“ nel fogadtatott beszédére az ország nevében itélőmester Földvári Farkas felelt. Ez után az országos elnök javaslatára a' kormányrendelet mellett felolvastatott a' kir. hivatalosak névsora, továbbá az országos elnök felolvasta azon kir. hivatalosak neveit, kik hivatali vagy más elfoglaltatásaik miatti meg nem jelenhetésüket bejelentették 's a' követek küldöik megbízólevelei beadására szólítottak. Mi megtörténvén, az országos elnök javasla, hogy a' k. főkormány az ülésbeni megjelenésre küldöttség által hivassék meg. A' javaslat helyesléssel fogadtatván, jeles küldöttség nevezetett, mely megbízatásában eljárva jelenté, hogy a' főkormány azonnal megjelenendik, mi meg is törtévnén kir. kincstárnok Rhédei Ádám ő nmlga a' RRket üdvözlé, mit a' RR. nevében szinte Földvári Farkas itélőmester fogadott. Az országos elnök régi szokás szerint ünnepeles küldöttséget javasla, mely kir. biztos ő nmlgát az országos ülés megnyitására hiva meg. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott, 's a' RR mindenik karából kineveztetett országos küldöttség tartományi főbiztos Bedeus József ur vezérlete alatt e' megbízatást teljesíté, 's azon válaszzsal tért meg, hogy kir. biztos ő nm. 16kán délelőtti 10 órakor ígérte az országgyűlés megnyitására meg-

jelenését. A' biztosságtávollétében ideiglenes kormányelnök Rhédei Ádám gróf felszólítatva az elnöki széket elfoglalta. A' kir. biztost meghívó választmány jelen se uton a' kir. főkormány a' tereméből eltávozott, 's miután az országos elnök felszólata a' RRket, hogy régi gyakorlat szerint testületileg menjenek királyi biztos ő nm. tiszteletére, mi elfogadtatván az ülés elosztott 's a' KK. és RR. országos elnökjök vezérlete alatt a' kir. biztostnál tisztelkedtek, kit az orsz. elnök szinte Társalkodónkban közöltt beszéddel üdvözlé, mire ő nmlga magyarul és hazafi lélekkel felelt, igérve, hogy hazája javára minden hatalmában állót édes örömet megeend. Innen a' KK. és RR. az országos elnököt lakába kísérték, hol őt nevében felső-fejérmegyei főispán gr. Nemes János üdvözlé. Az országos elnök szives beszédében a' RRnek mult országgyűlésen tapasztalt bizodalmit ezuttal is kikérte. Nov. 16kán mint a' gyűlés ünnepeles kinyitására határozott napon szokatlan élénkség uralkodék. Az országgyűlési terem karzati már reggeli 8 óra előtt el voltak foglalva; az országos teremhez vezető utcákban nézők tolongtak és sok eddig alig ismert vendég látogatása által lönnek szerencsésítve. 9 órakor az országos KK. és RR. felgyülekeztek; az országos teremnek a' sok drága nemzeti öltözeti ur 's hölgy festőialakot adott Az országos elnök javaslatára először a' mult napi jegyzőkönyv olvastatott. 10 óra tájban az elnök javasla a' biztos ő nmlgát a' KK. és RR. öszszegyűltéről küldöttség által értesítetténi — ezek történte közben erdélyi hadi parancsnok Wernhardt Pál báró az országból idegyült sok főrangú katonatiszt kíséretében az országos terembe lépett, 's a' belépőt az orsz. RR. hangos éljennel üdvözlék, mit a' nm. parancsnok magyar nyelven így viszonozott: a' ns ország Rdei 's az egész vitéz magyar nemzet éljen! Nem sokára taraczkok durrogása jelenté a' kir. biztos indulását. A' városi ezékek zászlóikkal sorban állva, 's a' helybeli katonai zenészkar ünnepi hangszattal díszíték az ünnepi menetet. A' főkormányi posták lóháton mentek elibe 's gyűlés helyére kísérték. A' kir. főkormány az országos ülés helyéül szolgáló terem lépésőnél várt díszruhában, 's a' terembe felkísérte, hol háromszoros harsogó éljennel fogadtatott. Nyájas köszönetés közt a' nemzeti színekkel ékesített kir. szék bíborszínrel bevont állványára lépett, a' katonatiszti kartól környezve. Felolvastatá ő fels. teljeshatalmu kir. biztossá nevező leiratát 's az e' tárgyban a' kir. főkormányhoz küldött leirat, melyek után a' kir. széket elfoglaltá, kalpagját fette, 's esengő tiszta hangon köv. értelmű diák beszéddel nyitá meg az országgyűlést: Tek KK. és Rdek! O cs. 's ap. kir. fels. legkegy. urunk és fejedelmünk kegyelmének 's ezen nagy fejedelem iránti édes atyai indulatjának új tanuságát tisztelhetik mai napon a' t. KK. és RR, midőn a' honi törvényeket 's a' t. KK. és RR törvényes kívánatit teljesítendő, ezen nagy fejedelem közönséges országgyűlést összehíni méltóztatott. Ő felségének honunk közjávára intézett legfelsőbb akaratját 's édes atyai szándékát, megértették a' t. KK. és RR. a' kegy. kir. előadások és leiratokból 's még bővebben megértendik. Ujra megnyitá a' t. KK. és RR. által mindig ohajtott alkalom, a' f. fejedelem iránt őseikről öröklött hűségüket és hódolatjokat bebizonyíthatni, egyszersmind a' legahítottabb mező közügyeiről tanácskozni, a' közös előmozdításáról határozhatni, 's a' haza jövőendő boldogságát újabb növekedéssel szaporítani. Fels. czélok valóban! 's hogy nem is leendő kivánt eredmény nélkül, ígérhetem magamnak, ki nemes hazai történetekből tudhatom, de mint honfi, ifjúkorom legelső éveitől kezdve a' t. KK. és RR. 's tek. megbízóik nyájas társalgásának örövendhetve, tanu lehettem, hogy azon Tekintetesek a' különböző legterhesb időkbén is, az áldozatokat, melyeket a' királysze méltósága 's a' haza megtartása kívántak, mindig kész kebelletteljesítették: 's kik törvényes uralkodójok iránti velök született hűségöknél, kedves hazájok iránti velök született szeretetöknél fogva, őseik díszetes példájától vezéreltetve, a' hű alattvalóknak úgy mint a' buzgó hazafiaknak tisztét teljesíteni most sem késendnek, 's a' kir. jogokat, melyeknek szentül tartását magok ősi törvényink is megkívánják, tisztelve, törvényes kívánatikat, 's a' legkedvesb haza jóllétére czélzó kérelmeiket, azon bizodalommal és alázattal, mellyel a' fejedelemnek, 's az istentől rá bizott népek legjobb atyja iránt tartoznak 's viselhetnek is, törvényesabta módon mozdítandják elő: köztanácskozásikban a' közhasznót, minden más tekintet elibe téve, azon mérséklettel, mellyel mind a' fenforgandó ügyek fontossága, mind az ezen közönséges országgyűlést alkotó tek. nemzetek méltósága igényel, az országos ügyeket ugy tárgyalandják, hogy abból új dísz, a' honra új 's a' késő maradékoknak is biztossítandó boldogság áradjon. Részemről, kit a' kir. kegyelem ezen országgyűlési teljes hatalmu biztosi legdíszesb hivatalos méltóztatott felruházni, háromszor boldognak valloam magamat, hogy mind ő fels. édes atyai és mindig a' közzóra czélzó legfelsőbb akaratjának hírnöke lehetek, mind a' t. KK. és Rnek a' hon javára, a' legjobb fejedelemnek is egyetlen czéljára, intézett kívánatit 's alázatos könyörgésit a' királyi szék elibe juttathatom, 's egyszersmind a' tek. KK. és RRket biztossíthatom, miszerint a' mi erőm van, azt f. fejedelem szolgálatára 's hazánk (melylyet édes anyámnak mondhatni dícsőségem és szerencsémnek tartok) boldogsága előmozdítására szentelem, 's törekvendem semmi ügyeketet nem kimélni, mellyel ő felsége kegyelmére ugy, mint honfiasim bizodalma méltólag 's ezen legdíszesb hivatalosnak olly móddal felelhessek meg, hogy a' legjobb fejedelem kegyét nem kevésbbé, mint a' t. KK. és RR. baráti és rokoni szívességét megérdemelhessem. — Mellyre királyi kincstárnok mint ideiglenes kormányészeki elnök Rhédei Ádám gr. válaszolt. Ezek után a' kir. biztos födetlen fővel 's ismételt szives köszönetések közt a' terem elhagyá, a' főkormányészeki tanácsosak előtte, a' titoknokok utána menvén. A' katonatiszti kar is elhagyá a' terem. A' katonai hangsz-kar az ismét néphymnust hangoztatva fogadá 's viszont ünnepi sorral lakába kísértetett. A' kir. biztos eltávoztával a' RR. a' jegyzőkönyv hitelesítését folytaták, mely megállapítatván a' nov. 17kei ülés tárgyaül az országos elnök kitűzé a' jegyzőkönyv és hozzá tartozó beszédek táraruli gondoskodást. Azzal az ülés elosztott. Ülés után a' kir. biztos ő nmlga az országos teremben m. e. 300 személyre gazdag és nagyon fényes ebédet adott, mellyre az országgyűlés minden tagjai 's több főrangú katonatiszt hivatalosak voltak. Pontos szolgálat, izlet, bőség, fény volt mindenben. 's mi ezeket fűszerezé, általános vig kedv. Első poharat emelt a' kir. biztos fols. fejdelmünkért, 2dikát fsges fejdelmünkért, 3dikát az egész ausztriai ház tagjaiért, jelesen Ferencz Károly, Nádor és estei Ferdinánd ő fenségikért, 4diket a' szeretett hazáért, a' nemzetek közti egységért, a' négy egyenlő joggal bíró vallás közötti kölcsönös szeretetért, a' haza előhaladásaért 's midőn végszavait kimondá „éljen a' haza“ a' jelenlevők elragadott lelkesedéssel kiálták egy hanggal az „éljen“ t. 5dik poharat ürité a' hadi parancsnok a' kir. biztost. Vidám poharak üritettek még számos kitűnő hazánkfiaiert. 's régi magyar szokás szerint a' házi gazdaszszonyért b. Józsika Jánosné (szül. Csáky Rozália) grófnéért is. A' karzatok, hova szabad bemenetel engedtetett, tömve voltak. Egyiken számos előkelő urhölgy vala, 's köztük b. Józsika Jánosné is. Ebéd alatt a' katonai 's városi első hangsz-kar váltólag zenélt. Este a' város ki volt világítva. Kitűnt főként a' régi városházánál esinosan rendezett koronás (tűzozslop. Színházban a' kir. biztos tiszteletére tömött közönség előtt „Themistokles“ adatott 's a' k. biztos megjelentekor zajos éljennel fogadtatott. (Erd. Hir.)

Segesvárról írják, hogy ott a' követeknek adandó utasítás fő czélja és iránya: a' szász törvényhatóságok minden képviselőinek az országgyűlési

lányokat illető tanácskozásokban tökéletes egyetértést különösen pedig a szász nemzeti érdekek buzgó védelmét kötelességökké tenni. Minden szász követ hasonló szellemű utasítvánnyal van az országgyűlésre küldve. Minden figyelemre méltó körülállás egyébiránt, hogy most a szász nemzet keblében is kezdik érezni a közdolgok folytatásában nyilvánosság hiányát, minek jótékony hatása a magyar és székely nemzet polgári életében olly szembetűnő.

(Változások a cs. kir. hadseregénél.) Előléptettek, alezredekéből ezredesekké: Szentpály István, a 2ik 15 sz. székely gy. ezr. és Zichy-Ferraris Viktor gr., Toscana nhg 4 sz. vasarezr., az ezredben; őrnagyokból alezredeké: Dobay Károly, a 2ik 15 sz. székely határőrségi gy. ezr., és Müllner Mihály, Toscana nhg 4 sz. vasas ezr., az ezredben; Vandenesse Henrik, károlyvárosi őrpattantyuskerület parancsnoka, ugyanazzá Graetzben; gyalog és lovas kapitányokból őrnagyokká: Donáth György, a 2ik 15 számú székely határőrségi gy. ezr., és Zedlitz Károly b., Toscana nhg, 4 sz. vasas ezr., az ezredben; Mangold János, graetzi őrpattantyus kerületi parancsnok, ugyanazzá Temesvárott; Volkert Vincze, és Moll Antal, kapitányok és másod-örmezterek a cs. kir. első német testőrségnél, őrnagy rangot kaptak. Holzknacht Tóbiás, őrtüzérkerületi parancsnok Temesvárott ugyanazzá lett Károlyvárosban. Nyugalmasztottak, vezérőrnagyokból: Zonba József; őrnagyokból: Peőcz Ignác, Bianchi b. 63 sz. gy. ezr., alezredek ranggal 's nyugdíjjal; Sauer Miksa, Bertolotti b. sz. gy. ezr., és Horváth Ferencz, Ferencz Ferdinand fhg 32 sz. gy. ezr.; gyalog és lovas kapitányokból: Pafkovich János, a broodi 7 sz. gyalog határőr ezr., őrnagy ranggal 's nyugdíjjal; Bethlen Ferencz gr., Paumgarten b. 21 sz. gy. ezr.; Wunder Vilmos, Geppert b. 43 sz. gy. ezr.; Zeilinger Károly, d. Miguel 39 sz. gy. ezr.; Henike József, haszsziai és rajnamelléki. Emil hg 54 sz. gy. ezr.; Scharinger Ferencz, a császári vadász ezr., és Kratschmayer Ferencz, a hidászosztályból, mind őrnagy ranggal; alkapitányokból: Leischner Mátyás, a velencei őrtüzérkerületből, őrnagy ranggal 's kapitány nyugdíjjal. Fraesz György, nyugalmazott kapitány, őrnagy rangot kapott. Külföldiek, 's azok elfogadhatására és viselkedésére legf. engedélyt kaptak, tábornagyokból: Este Ferdinand kir. fhg, Gallia főkormányzója, a porosz királyi fekete sasrendet; haditárnokokból; Trapp Werner b., elnöke a katonai közönséges főlebbviteli törvényszéknek, a hassziai nhségi Lajosrend nagykeresztjét; altábornagyokból: Baillet de la Tour gr., helyettese fő mérnök-testigazgató ő cs. kir. főségének, a Baaden nhgségi hűségrendet; Desfours Vincze gr., Este Ferdinand ő kir. fhgsége főudvarmestere, a porosz kir. vörös sasrend első osztályú díszjelét; Hammerstein Vilmos b., osztályfő, a svéd kir. kardrend nagykeresztjét; vezérőrnagyokból: Károly Ferdinand ő cs. kir. fhgsége, zászlófő, a porosz kir. fekete sasrendet; ezredesekből: Este Ferdinand Károly Viktor ő kir. fons., Ferencz fhg 2 számú vasas ezr., a porosz kir. fekete sasrendet; alezredekéből: Birago Károly, első őrmester a lombardvelencei kir. ns testőrségnél, a porosz kir. vörös sasrend harmadosztályú díszjelét, a szardíniai kir. sz. Móríc és Lázárrend kiskeresztjét; és a hassiai nhgségi Lajosrend másodosztályú közép díszjelét; Harbuval-Chamaré József gr., Savoyai Jenő hg 5 sz. vasas ezr., szolgálattelvő kamarás Este Ferdinand, Viktor, Károly ő kir. magosságánál, a porosz kir. vörös sasrend harmadosztályú díszjelét; Eberle György, a mérnök-testnél, a Baaden nhgségi zaehringi oroszlanrend középkeresztjét; őrnagyokból: Mallowuzzi Ferencz gr.; Ferdinand fhg 3 sz. huszárezr., Este Miksa főtitel. királyi fonsége mellett, a porosz kir. vörös sasrend harmadosztályú díszjelét; Galen-Asen Károly Antal b., a Baaden nhgségi zaehringi oroszlanrend középkeresztjét; kapitányokból: Unger Károly, Lucca hgségi sz. Györgyrend másodosztályú díszjelét. —

(Ipar- 's tőzsérügy.) Azaradi mindszentnapi vásárt általánosan véve a jobbak közé számíthatni, mit a rendkívül kedvező idő is annyira mozdította elő, hogy ehez hasonló népszerű vásárra alig emlékezhetni; e' tolongás azonban csak egy napig tartott, 's a marhavásár nem volt egészen kielégítő, mert a felvidékről csak igen kevés vevő volt jelen; egyébiránt összesen 826 darab szarvasmarha; 610 d. ló 's mintegy 6 ezer darab juh és disznó kelt el, köv. középaron: göboly párja 255 fr., sovány marháé 130—200 fr., szép lóé 625 fr., középszerűé 300—350 fr., közönségesé 90—100 fr., juhé 10 fr., selyembirkáé 17—18 fr., hizott sertésé 76—90 fr., mind váltóban; az összes pénzkeringést e' vásáron 10 millió forintnál váltóban többre tehetni. A gabonaár kissé emelkedett ugyan, de a gyakoribb esőzés a magosbra rugtatást meggátálta. — Nagy-bányán (Szatmárban) az idei mostoha esztő miatt minden szerföltött drága, mi kivált az állandó fizetésű tisztekre nézve igen nyomasztó, oct. végén egy kis szekér széna 20—25 v. for. volt, úgy hogy egy igazi béres szekér ez arány szerint talán 80 vforintra rugott volna) káposzta száza eleinte 17—18 for. volt, később 6 1/2 fr., vaját drága pénzen is alig kaphatni. Halat a piacon néha nem láthatni, néha pedig olly özönnel, hogy fontja egy váltó garas. Egy tojás egy kr., kétszáz petrezselyemgyökér szinte egy krajczár, egy véka burgonya 1 fr. egy véka aszú szilva 9 for., (Nagy-Bányán, az Avasság (egyik szilvamegyorszag) torkában! buza köble 14 fr., kukoricza 5 fr. juhturó ftja 18—20 kr. 's marhahus ftja 7—hét váltó krajczár, falun pedig 6 (minek még olcsóbb árt is szabhattak volna, minthogy a takarmány szűkléte miatt egy borjas tehén 16 (tizenhat) v. fr. a szüret igen középszerűen fizetett, de jó édes mustot adott. —

Szerbia. Török határ nov. 8. A legközelebbi özszesküvésben részesültek közül a törvényszék négyet halálra ítél, kettőn azt már végre is hajtották, a más kettő halálos ítéletét pedig 20 évi tömlőczre változtatta Mihály hg; a többinek büntetése egy évtől kezdve holtig tartó fogság. Az özszesküvésben több nagy tekintetű személy is részt vett (köztük Lyubicza hgné — Mihály uralkodó hg édesanyjának igen közel rokona is). Néhány olly hat-

hatós ovást tett a rá fogott bűn ellen, hogy csak mellének szögzett szuronnal lehetett hallgatásra bírni. —

Spanyolország.

(Kormánynyilatkozat Krisztina ellen. Elegg.) A kormány nyilatkozványt bocsáta közre hivatalos lapjában, mellyben okokkal támogatja azon határozatát, miszerint az özvegy királynét eddigi évpénzítől megfosztá. A vádpontok lényegesbjei imezek: Krisztina az 1840. szeptemberi szilárd 's tisztos helyzetben nem akarván megnyugodni, nyugtalanító, ellenséges, és a nemzetet sértő nyilatkozványt bocsáta közre; gyermekei személyire és vagyonára nézve gondviselőket külföldön nevezett ki, 's a kormány mind ez ellenséges indulatoskodásra legmérsékeltebb türelemmel válaszolt, 's ezért a nép bizalmát nyere jutalmul. A jóllét már ismét kezdé Spanyolországban emelkedni, midőn O' Donnell özszesküvése egészen váratlanul kiűtött. Erre Krisztina királyné, kit nem volt szándék a vétkes merény pártolójának nyilvánítani, azon egyszerű nyilatkozat helyett, hogy ő az özszesküvése senkit nem hatalmazott föl, legszenvedélyesb magasztalásokkal tetézte az elkövetett bűntetteket, nyiltan sérté meg a kormányzót, lyánya kormányát, 's az egész nemzetet; panaszt emelt a törvénytelen és alkotvánnyal ellenkező bánásmód miatt, 's a gyámságot külföldről akarta gyakorlani 's a palotát a mostani kormányzó ellenségeivel megnépesíteni; a királyi vagyont érdemellen kegyenczekre fecsérelni, szóval az egész alkotványt és Spanyolország minden jogát halomra dönteni. — A barcelonai junta csak Espartero harmadszori parancsára oszlott el, de az erősség lerontatásával koránsem hagyott föl, sőt inkább állandó választmányt nevezett ki, melly annak folytatására ügyeljen, minél fogvást a bástyák leromboltatásán naponkint 4 ezer ember dolgozik. Egyszermind azonban hálanylatkozatot szavazott Esparteronak a junta, 's elhatározá, hogy az erősség helyén lovagszobrárt fogja fölállíttatni. —

Anglia

(A királyné és koronahg egészségesek. Elegg.) Az orvosi hírlemények folyvást legkedvezőbbben hangzanak a királyné és kis koronahg egészségéről, 's az özvegy királyné betegsége is annyira javult, hogy némi kis remény kezd fakadni életben maradhatása iránt. — Albert hg a hadsereg vezérével és tengerészeti első lorddal tudatá, miszerint a királyné a legérdemesb tiszték névsora fölterjesztését kívánja, hogy a koronahg születésinél fogva czélszerű előléptetéseket intézhessen el. — A kormány már alkuba bocsátkozott a birminghami gyártulajdonosokkal, a Towerban elégett fegyverek helyett czélszerűbb új fegyverzet-készítést végett. — A parlament csak február elején fogja ülését megnyitni. — A lengyel menekvők némi fölsegéllésre a Guildhallban fényes tánczvigalom fog tartatni, mellyre igen nagy készületeket tesznek. — A paisleyi szűkölködő dolgozók számára Sutherland hgnő 50ft. st. irt alá. —

(Közbocsánat a politikai foglyoknak.) Victoria királyné a koronahg születése ünnepélyesítésire valamennyi politikai fogolynak közbocsánatot fog hirdettetni, mellyben más foglyok is részesülendnek, kik jó viselet által magukat arra érdemesíték. —

Franciaország.

(A szabadelmű sajtó gáncsa St. Aulaire gr. ellen. Elegg.) Paris, nov. 16ikán: „A Courier Français 's társai haragosan kelnek ki St. Aulaire gr. azon áldomása ellen, mellyel a lordmayori lakomán Londonban udvariasan érinté az angol-francia baráti viszonyok örvendetes megújultát, mert neki minden politikai czélnél mellőznie kellett volna, 's koránsem volt szabad csupa udvariaságból a francia nemzet méltóságát megsértenie. — Franciaország tábornagyai jelenleg mind olly öregek, hogy a legfiatalabb is túlhaladta már a 69 esztendőt. — Laffarge Marit olly botrányos kitüntetéssel szállíták állandó foghelyére, hogy a National kényszerülve látá magát keserűen nyilatkozni e' különös bánásmód iránt, melly szerint a tolvajt 's gyilkost udvarias kimélettel halmozzák el, míg az ujság-szerkesztőket csupa politikai véleménykülönbség miatt legkiméletlenebb vadsággal boszantják. —

Külföldi elegyhír.

Mexicoban sept. 8ka óta Valencia táb. 1300 emberrel elfoglalva tartja a fellegrát 's város egy részét, másikat pedig a kormány csapati. Azonban mindkét fél meglehetősen nyugalommal viseli magát, mindkettő ki akarná a másik türelmét fásztani 's a körülménytől vár részire jó szerencsét. A kormány eltörlé a gyűlölt törvényeket, de még ezzel nincs minden elégtelenség elenyészte. — A belga király nov. 9kén nyitotta meg a kamrákat. — Egy nov. 10kén megjelent királyi hirdetés Hannoverában a RRket ismét özszes-hija, de a megjelenési határnapot közelebbül meg nem határozza. E' hirdetéshez egy rendelet is van csatolva, miszerint a választás érvényességire megkivántatik, hogy a választott jelentse ki, mikép az 1840ki aug. 6ki alaptörvény nyomán választatott meg, magára nézve egyedül ezt tartja kötelező erejűnek, és semmi ollyan kísérletben részt nem veend, mi annak érvényessége ellen akár a kamrában, akár azon kívül tétetik. — Az északamerikaiak legközelebb 25 millió hold földet vettek meg a sioux indiánoktól; lassankint így vásárolják meg ezek az egész földet és kiszorítják az ősi lakosokat. Ha mégis a vétel igazságosan menne véghez, mind más volna; de itt néhány embert, kik az egész nemzetséget nem képviselhetik, előfognak, lerészegítnek 's a szerződést aláírattják velök. Ezt az amerikai ügyvivő megerősítés végett Washingtonba küldi, a megcsalott indián többség szinte követet küld oda, ovást tesz a csalárdsággal kicsikart szerződés ellen, az ügyészek darab időig csürik csavarják a dolgot, végre is a congressus megerősíti 's a szegény indiánok takarodni kénytelenek ősi földeikről. Erre köztük kiűt a belső háboru, 's jobbadán fölemésztek egymást; vagy hősi elszántsággal kelnek föl zsarnokaik ellen, 's az amerikaiak olly kegyetlenséggel folytatják ellenök a háborut, melly örökre moesok marad a történetben. — Montevideóban annyi az olasz menekvő, hogy egy demokratai hírlapot nyelvökön adnak ki. —